

SOLIDAIR MET GUATEMALA
Langestraat, 6 – B-9300 Aalst - Bélgica
Tel.: 053/62 94 76
E-mail: guidods@skynet.be
Website: <http://www.solidairguate.be/>
Rek.Nr.: R en Vr Guatemala - BE53 9795 4510 6053

**“Als je je ‘neutraal’ opstelt tegenover situaties van onderdrukking kies je de kant van de “onderdrukker”
Zuid-Afrikaans bisschop Desmond Tutu
(Nobelprijs voor de Vrede 1984)**

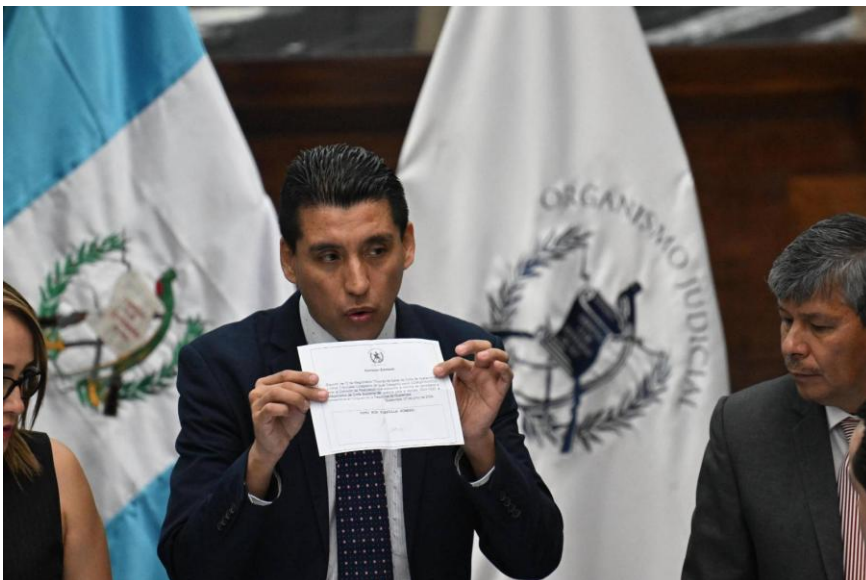
Aalst, 18 november 2024

Info Brief 373

▣ Rapport van Onafhankelijke experten over de benoemingen van de Gerechtshoven

Een panel van drie onafhankelijke deskundigen voor de **Waarneming van de Verkiezing van de Hoge Gerechtshoven in Guatemala (PEI-WG)** heeft zijn eindverslag ‘Obstakels en uitdagingen voor de onafhankelijkheid van de rechterlijke macht in Guatemala’ gepresenteerd.

Daarin concludeert het dat **‘Guatemala mislukt is in zijn poging om te komen tot een verkiezing van de hoge rechtbanken in overeenstemming met de internationale normen.’**

Het Panel stelt dat ‘de vernieuwing van de hoge rechtbanken gekenmerkt is door de angst van de betrokken actoren voor onterechte strafvervolging. Het willekeurige gebruik van het strafrecht, gekoppeld aan de medeplichtigheid en het gebrek aan onafhankelijkheid van de rechterlijke macht, creëerde een context die het proces negatief beïnvloedde.’

(foto: benoemingen Hoog Gerechtshof – foto Prensa Comunitaria)

Ondanks heel wat ernstige kritiek benadrukken de deskundigen **‘gunstige elementen binnen het proces, met name de deelname van het maatschappelijk middenveld en inheemse volkeren; de oordeelkundige selectie van de voorzitters van de benoemingscommissies; de internationale waarneming en de strategische rol van de media.**

Het document presenteert vervolgens een reeks aanbevelingen om een hervorming van het rechtssysteem in goede banen te leiden.

Onder andere leggen ze de nadruk op de **kwaliteit van de leden van de commissies** die de magistraten zullen benoemen om de gerechtshoven te bevolken. ‘Het gewenste profiel van de commissieleden moet worden vastgesteld, gebaseerd op de ervaringen bij de beoordeling van het profiel van kandidaten die ze zullen benoemen voor de hoge rechtbanken.’ De Belangrijkste criteria bij de verkiezing moeten zijn: ‘eerbaarheid, de strijd voor de mensenrechten en hun gedrag in overeenstemming met de democratische waarden. De leden van de commissies moeten een onberispelijke staat van dienst hebben en vrij zijn van groeps- en/of particuliere belangen.’

Ook de **samenstelling van de benoemingscommissies** laat te wensen over. ‘Er moet opnieuw worden bekeken of de huidige samenstelling zowel qua aantal als qua lidmaatschap, adequaat is. De deelname van bijvoorbeeld inheemse autoriteiten en leden van het maatschappelijk middenveld die van oudsher betrokken zijn bij het waarnemen van en deelnemen aan verkiezingsprocessen moet worden gewaardeerd.’

En dan volgt een heel heikel punt: **het Congres**. ‘Het Congres zou niet moeten tussenkomen voor de verkiezing van meer dan 200 rechters voor de Hoven van Beroep. Die verkiezing ‘mag niet worden blootgesteld aan politieke overwegingen (...) waardoor hun onafhankelijkheid in het gedrang komt, het vertrouwen in het gerechtelijk systeem wordt geschaad en beslissingen worden verdacht van vooringenomenheid.’

(Experten PEI-WG 2024 voor Guatemala - foto: Obsevatorio de Independicia Judicial)

Hetzelfde geldt voor de verkiezingsprocedures van de gerechtshoven in het algemeen in het Congres. ‘Het is dringend noodzakelijk om de verkiezingsprocedures voor het Congres te reguleren. Het panel heeft een gids opgesteld die als basis kan dienen voor het bespreken en reguleren van de procedure om **burgers te garanderen dat verkiezingen niet worden gehouden voor partijbelangen.**’

Tenslotte benadrukt het driedelig panel dat ‘het niet mogelijk is om aan een hervorming van het rechtssysteem te denken zonder te denken aan **een diepgaande hervorming van het Openbaar Ministerie.**’ In dit verband stelt het panel voor ‘**om de aanbeveling van de Inter-Amerikaanse Commissie voor de Rechten van de Mens over te nemen,**’ met name ‘**om een diagnose van het Openbaar Ministerie te maken en de rechterlijke macht erbij te betrekken.**’

Guido De Schrijver - Steungroep 'Solidair met Guatemala'
Lidorganisatie van EU-LAT Network en van Europees Netwerk Oscar Romero Comités